

V zmysle zákona č. 151/2002 Z.z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov rozhodnutím Ministerstva životného prostredia SR Odboru biologickej bezpečnosti č. 3503/262/2003-5.2-7-RZ 9 vo veci používateľa Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, zariadenia Pracoviska analýzy DNA boli zapísané do registra zariadení určených na používanie genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov.

Rozhodnutím Ministerstva životného prostredia SR Odboru biologickej bezpečnosti č. 4343/369/2003-5.2-7-PPZ 17 vo veci ohlasovateľa Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, zariadeniam Pracoviska analýzy DNA bol udelený súhlas na prvé použitie zariadení zapísaných do registra zariadení na vykonávanie genetických technológií.

V zmysle zákona č. 151/2002 Z.z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov, pre Pracovisko analýzy DNA Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach bol schválený Havarijný plán (§6 uvedeného zákona), ktorý podľa §10 ods. 1 písm. e) zverejňujeme:

Havarijný plán Pracovisko analýzy DNA Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach

Výbor pre bezpečnosť

doc. RNDr. Emil Holoda, CSc., doc. MVDr. Ľudmila Tkáčiková, PhD., prof. RNDr. Eva Čellárová, CSc., RNDr. doc. RNDr. Peter Javorský, DrSc., MVDr. Ján Rosocha, PhD., RNDr. doc. Peter Pristaš, CSc.

Vedúci projektu

Meno a priezvisko, titul : doc. RNDr. Emil Holoda, CSc.

Telefón: 0915 984 592

Fax: 055 298 1011

E-mail: holoda@uvlf.sk

Odborná kvalifikácia : Molekulárne klonovanie

Vzdelanie: VŠ

Odborné kurzy: Kurz pre vzdelávanie vedúcich projektov

Odborná prax v používaní GMO: 30 rokov

Množstvo a druh GMO prítomných na pracovisku:

10 klonov *Esherichia coli* a *Salmonella typhimurium* K88⁺, Ap⁺, Tc⁺, Kn⁺, DAP⁺.

Používané genetické technológie:

Izolácia DNA, príprava rekombinantnej DNA, transformácia, analýza získaných klonov, sepáracia fragmentov DNA, PCR.

Začiatok a predpokladaná doba ukončenia používania GMO technológií:

Od roku 1981, doba ukončenia v závislosti na schválených grantových projektoch.

Opis vlastností používaných GMO:

Klony boli pripravené transformáciou rekombinantnej DNA obsahujúcou gén kódujúci K88 antigén do apatogénnych laboratórných bakteriálnych kmeňov *Esherichia coli* a *Salmonella typhimurium*. Rekombinantná DNA je zložená z plazmidovej vektorovej DNA a z génu kódujúceho K88 antigén. K88 antigén je druhovo špecifický antigén (ošípané), ak sa

v bakteriálnych bunkách vyskytuje samostatne, kmeň nie je patogénny pre človeka a zvieratá, nemá žiaden nepriaznivý vplyv na životné prostredie.

Možné následky havárie, účinky uvoľnených GMO na zamestnancov laboratória, prípadne na životné prostredie a obyvateľov:

Priame ohrozenie pracovníkov a okolia nehrozí.

Ochranné opatrenia na zabránenie vzniku havárie únikom GMO:

Zamestnanci sú povinní dodržiavať zásady bezpečnosti práce a protipožiarnej ochrany v infekčnom prostredí. Pravidelne sa zúčastňujú školení OZaBP a PO, v zmysle termínov stanovených zákonom sa zúčastňujú pravidelných preventívnych lekárskeho prehliadok. Pravidelná kontrola priestorov PAD a priestorov s pracovisko susediacich na prítomnosť GMO v prostredí kultivačnými metódami. Vykonávanie preventívnych dekontaminácií priestorov UV svetlom a postrekmi dezinfekčnými roztokmi.

Používané bakteriálne kmene sú pre ľudí a zvieratá apatogénne a nemajú žiaden nepriaznivý účinok na životné prostredie. Pracovisko sa nachádza v areály UVLF uzavretého traktu 1. poschodia budovy č.3, kde vstup je možný len cez dvere ktoré sú zvonku zabezpečené proti otváraní, navyiac sú zabezpečené kódovaným prístupovým systémom. Laboratória pracoviska majú ešte ďalšie samostatné vchody. Dodržiavaním prevádzkového poriadku únik GMO nehrozí.

Opatrenia na odstránenie vzniknutej havárie únikom GMO:

V zmysle havarijného plánu UVLF v spolupráci s Katedrou životného prostredia je zabezpečený postrek priestorov dezinfekčnými prostriedkami (Chloramín, Ajatín, Persteril, 70 %-ný etanol a pod. vo vhodných koncentráciách), použitie doporučených aerosolových dezinfekčných prostriedkov, dôkladná hygienická očista ľudí s doporučením použitia dezinfekčných saponátov. Kontaminované materiály likvidovať až po ich dekontaminácii dezinfekčnými prostriedkami alebo varom v priestoroch PAD, potom ich autoklávovať v budove č. 3.

Odporúčané správanie sa zamestnancov v zariadení a obyvateľstva pri styku s GMO:

Zabránenie panike predovšetkým vysvetlením, prečo kontakt s GMO v laboratóriu používanými nepredstavuje riziko. Doporučená dôkladná očista tela sprchovaním, dodržiavanie základných hygienických predpisov, použitie dezinfekčných roztokov.

Odporúčaný spôsob odstraňovania následkov prípadnej havárie:

Dezinfekcia pracoviska dezinfekčnými roztokmi postrekom a zmývaním, sterilizácia UV svetlom, materiály likvidovať až po ich dekontaminácii dezinfekčnými prostriedkami alebo varom v priestoroch PAD, potom ich autoklávovať v budove č. 3. Kontrola výskytu vitálnych zárodokov v priestore použitím tuhých živných médií.

Identifikačné údaje o orgánoch a osobách určených na odstraňovanie následkov havárie, na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti pre osoby postihnuté haváriou, prípadnú dezinfekciu:

Kontaktné čísla

0905 899 434 prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD. – rektor UVLF v Košiciach

0915 984 592 doc. RNDr. E. Holoda, CSc. – vedúci PAD, predseda výboru pre bezpečnosť na UVLF v Košiciach, vedúci projektu

0907 988 482 Ing. Eva Ráciová – vedúca Oddelenia bezpečnosti a krízového riadenia UVLF v Košiciach

150, 112 Hasičská a záchranná služba
155, 112 Záchranná službu
02 5956 2716 Ministerstvo ŽP SR

Uplatňovanie zodpovednosti za vzniknuté škody a zabezpečenie ich náhrady:
V zmysle platných legislatívnych zásad a organizačného poriadku UVLF v Košiciach.

doc. RNDr. E. Holoda, CSc.
vedúci PAD

prof. MVDr. E. Pilipčinec, PhD.
rektor UVLF v Košiciach